2023

SANSKRIT — HONOURS

MURALIDHAR GIRLS' COLLEGE
LIBRARY

Paper : SEC-B-2

(Spoken and Computational Sanskrit)

Full Marks : 80

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. (a) यथेच्छम् ***अनुच्छेदद्वयं*** संस्कृतभाषायाम् अनूद्य देवनागरीलिप्या लिखत। 10×2

(i) In ancient India, there lived a young hunter prince by the name of Ekalavya. He aspired to become a great warrior. He approached Guru Droṇācārya the teacher of Pāṇḍva and Kauravas and requested that he be taken as the Guru's disciple. Being a Sudra, he was refused, mocked, and sent away.

(ii) Long ago, a lion lived in a forest. Everyday, he killed animals and ate them. The animals in the forest held a meeting. Every animal made a speech. At last the Chairperson spoke. He said, "The lion is our king. But he kills us everyday. From tomorrow, we will send one animal to him everyday."

(iii) Swami Vivekananda carried the message of god from East to West. He said, "God exists in yours like thousand of forms. Wherefore, do you search for God elsewhere? He alone serve god who loves all his great creation. This is the highest lesson of religion."

(b) अधोलिखितेषु ***द्वयोः*** अनुच्छेदयोः आङ्गलभाषायां मातृभाषायां वा अनुवादो विधेयः। 10×2

(i) भारद्वाजः वृद्धः जातः। एकदा ब्रह्मा तस्य समीपम् आगतवान्। उक्तवान् च महर्षे, भवान् इदानीं शतायुः अस्ति। इदानीं भवतः आयुः समाप्तम्। तथापि भवान् लोकोपकारी। अतः भवतः विषये अहं तुष्टः अस्मि। अहम् इदानीं भवते वरम् एकं ददामि। तेन वरेण भवान् पुनः युवकः भविष्यति। पुनः शतवर्षपर्यन्तं जीवतु इति।

(ii) अद्वैतवेदान्तदर्शनमते ज्ञानादेव तु कैवल्यम्। नान्यः पन्था विद्यते। ईश्वराराधनेन, ईश्वरपूजनेन, तु योगमार्गेण द्वैतमार्गेण वा कैवल्यं न लभ्यते। द्वैतवेदान्तदर्शनमते भक्तिरेव भगवत्साक्षात्कारकारणम्। श्रीरामकृष्णमतं हि 'यावन्ति मतानि तावन्तः पन्थानः' इति। अर्थात् भगवत्प्राप्तये यद्यपि बहूनि मतानि मार्गाणि च सन्ति, गन्तव्यस्थलं तु समेषां दर्शनानां साधनमार्गाणां वा समानमेव– ईश्वरतत्त्वसाक्षात्कारः।

(iii) युधिष्ठिरो नाम कुम्भकारः कदाचित् प्रमादात् अर्धभग्नकलसस्य अग्रोपरि महता वेगेन धावन् पतितः तेन तस्य ललाटे क्षतं जातम्। अथ कदाचित् दुर्भिक्षपीड़िते देशे स कुम्भकारः क्षुत्क्षामकण्ठः देशान्तरं गत्वा कस्यापि राज्ञः सेवको बभूव। स च राजा तस्य ललाटे विकरालं प्रहारक्षतं दृष्ट्वा चिन्तयामास यत्, 'वीरपुरुषः कश्चिदयं, नूनं तेन ललाटपट्टे सम्मुखप्रहारः।'

अथवा,

Answer ***any four*** of the following questions :

(a) How to create a website using HTML, CSS and Java script? 10

(b) Explain the inter relationship between Input, Output and Central Processing Unit. 10

(c) How to save your PowerPoint presentation as a Webpage? 10

(d) State the importance and uses of Internet. 10

(e) What is meant by ALU? 10

(f) What are the operating systems in a computer? Write the names of the leading operating systems. What are the main characteristics of an operating system? 1+3+6

2. अधोलिखितेषु विषय**मेकमव**लम्ब्य न्यूनतया पञ्चाशदधिकशतशब्दैः संस्कृतभाषया **देवनागरीलिप्या** च प्रबन्धः लिख्यताम्। 20×1

(a) देशनायकः सुभाषचन्द्रः

(b) अहिंसा परमो धर्मः

(c) वन्यप्राणिसंरक्षणम्।

MURALIDHAR GIRLS' COLLEGE
LIBRARY

अथवा,

Write short notes on ***any four*** of the following : 5×4

(a) Printing documents in MS Word.

(b) Page formatting in MS Word.

(c) Creating and editing a table in MS Word.

(d) Importance of 'Word Art'.

(e) Mail-merge in MS Word.

3. प्रदत्तं सन्दर्भं पठित्वा तदनुसारम् अधः प्रदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तरं संस्कृतभाषया **देवनागरीलिप्या** च प्रदेया। 2×5

अस्ति कश्मिंश्चिदधिष्ठाने जीर्णधनो नाम वणिक्पुत्रः। स च विभवक्षयादेशान्तरं गमनमना आसीत्। तस्य गृहे लोहभारघटिता पूर्वपुरुषोपार्जिता तुलासीत्। तां च कस्यचित् वणिजः। गृहे निक्षेपभूतां कृत्वा स देशान्तरं प्रस्थितः। कियत्कालान्तरं स्वगृहमागत्य श्रेष्ठिनमुवाच– "भोः श्रेष्ठिन्, दीयतां सा तुला। स आह– भोः! नास्ति सा त्वदीया तुला। भूषिकैर्भक्षितेति।" :

(a) जीर्णधनः क आसीत्?

(b) स कथं देशान्तरं गन्तुमैच्छत्?

(c) स देशान्तरगमनात् प्राक् किं कृतवान्?

(d) "भोः श्रेष्ठिन्!" — 'श्रेष्ठिन्' शब्देन कः बोध्यते?

(e) श्रेष्ठिनः किमुत्तरमासीत्?

MURALIDHAR GIRLS' COLLEGE LIBRARY

अथवा,

Write various units used for storage of information in Computer. Illustrate its type. 10

4. यथेच्छं विषयम् ***एकम्*** आदाय संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च पत्रं लेखनीयम्। 10×1

(a) महाविद्यालये अनुपस्थितेः कारणमुल्लिख्य तन्मार्जनार्थम् अध्यक्षं प्रति संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च पत्रमेकं लिख्यताम्।

(b) पूजावकाशे तव ग्रामे भ्रमणार्थं मित्रम् आमन्त्रणं कृत्वा संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च पत्रमेकं लिख्यताम्।

(c) पुस्तकमेकं पठित्वा तव अनुभूतिः का, विषयेऽस्मिन् मित्रराकाशे संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च पत्रं प्रेरयतु।

अथवा,

Answer ***any one*** of the following :

(a) Explain spell checker utility in pagemaker. How do we use these facility? 5+5

(b) What are running headers and footers? How we create them? 5+5